

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยาศาสตร์ พฤติกรรมสังคมเปรียบเทียบระหว่างนกแว่นสี-
น้ำตาล และนกแว่นสีเทา

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุทธิลักษณ์ วิทยาเมธีวงศ์
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนชีววิทยา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยาศาสตร์:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นริศ สิตะสุวรรณ	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. พรทิพย์ จันทรมงคล	กรรมการ
นายสัตวแพทย์ กาญจน์ชัย แสนวงศ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การเปรียบเทียบพฤติกรรมสังคมของนกแว่นสีน้ำตาล (Polyplectron malacense malacense) และนกแว่นสีเทา (Polyplectron bicalcaratum bicalcaratum) ในส่วนสัตว์เชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2533 ถึงกุมภาพันธ์ 2534 ด้วยการบันทึกแบบแผนและความถี่ในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ โดยการสังเกต การบันทึกภาพ และเสียง พบว่าพฤติกรรมสังคมของนกแว่นทั้งสองชนิดมีแบบแผนคล้ายคลึงกัน แต่ความถี่แตกต่างกัน พฤติกรรมก้าวร้าวของนกแว่นสีน้ำตาลและนกแว่นสีเทา ใช้การชู้กันด้วยท่าทางและการจิกต่อกัน โดยใช้เวลาและความถี่ในช่วงก่อนฤดูผสมพันธุ์สูงกว่าในฤดูผสมพันธุ์ พฤติกรรมการเกาะของนกแว่นสีน้ำตาล ใช้การแพนแบบ lateral display ส่วนนกแว่นสีเทาเป็นแบบ frontal display พบการเกาะของนกแว่นสีน้ำตาลตลอด 8 เดือน มีความถี่สูงสุดในเดือนตุลาคม แต่นกแว่นสีเทาพบตั้งแต่เดือนธันวาคม เป็นต้นไป และมีความถี่สูงสุดในเดือนมกราคม พบการผสมพันธุ์ของนกแว่นสีน้ำตาลในเดือนตุลาคม

วางไข่ 3 ครั้ง ๆ ละ 1 ฟอง ส่วนนกแว่นสีเทาไม่พบการผสมพันธุ์ พบแต่การวางไข่ 3 ครั้ง ๆ
 ละ 1 ฟอง นกแว่นทั้ง 2 ชนิดมีเสียงร้องเพื่อการประกาศอาณาเขต เสียงร้องขณะก้าวร้าว และ
 เสียงร้องในฤดูผสมพันธุ์แตกต่างกัน แต่มีเสียงร้องเรียกให้เพศเมียเข้ามากินอาหารคล้ายกัน ทั้ง
 นกแว่นสีน้ำตาลและนกแว่นสีเทาใช้เวลาในการแสดงพฤติกรรมสังคมน้อยกว่าพฤติกรรมส่วนตัวโดย
 มีแบบแผนพฤติกรรมส่วนตัวเหมือนกัน แต่ใช้เวลาและความถี่ในการแสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

Research Title Comparative Social Behavior of Malay Peacock Pheasant (Polyplectron malacense malacense) and Burmese Grey Peacock Pheasant (Polyplectron bicalcaratum bicalcaratum)

Author Miss. Suttalak Wittayamateewong

M.S. Teaching Biology

Examining Committee:

Assist. Prof. Dr. Narit Sitasuwan Chairman

Lecturer Dr. Porntip Chantaramongkol Member

Veterinarian Kanchai Sanwong Member

Abstract

A comparative social behavior study of the Malay Peacock Pheasant (Polyplectron malacense malacense) and the Burmese Grey Peacock Pheasant (Polyplectron bicalcaratum bicalcaratum) was carried out in Chiang Mai Zoo, from July 1990 to February 1991. The patterns and frequency of Peacock Pheasant behavior were recorded by photography, video recording and audio of vocalizations. Aggressive behavior of the two species was seen in treating and fighting and it was found that the frequency before breeding was higher than in the

breeding season. Courtship behavior of the Malay Peacock Pheasant consisted of lateral display during all of the 8 months, with the highest frequency in October, differing from the Burmese Grey Peacock Pheasant which showed this behavior by frontal display and began in December with highest frequency in January. Copulation behavior of the Malay Peacock Pheasant was observed in October, but not so with the Burmese Grey Peacock Pheasant. The two species layed three times, one egg each time. The territorial calls, aggressive calls and breeding calls of two species were different, but there were similarities in feeding calls. Both of them used less time for social behavior than individual behavior and showed the same pattern of individual behavior, but with differences in time and frequency.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved